

A 5847

Eesti-ma rahwa

Kalender

ehf

Täht-ramat

1881

aasta peale.

Keiserliku Amaliku.
Rim-zogu kink. 1916.

Tallinnas.

Trükitud J. H. Gressfeli kirjadega.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

38168

Eesti-ma rahwa
K a l e n d e r

ehk

Lõht = ramat

1881

aasta peale, pärrast meie

Isfanda Iesusse Kristusse sündimist.

Sel aastal on 365 päwa.

Tallinnas.

Trükitud J. H. Gresseli kirjadega.

Märkide selletamine.

 Noor=kuu.	 Täis=kuu.
 Esimene werend.	 Viimne werend.
p. pärrast.	e. l. enne lõunat.
p. l. pärrast lõunat.	P. Pühha.

Aasta muutmiseb.

Kewwade hakkab 8. Paasto-kuu päwal, kello 12 l. Siis on
päaw ja ö ühhe pikkused.
Sui hakkab 9. Jani-kuu päwal, kello 8 e. l. Siis on meil
teigepikkem päaw.
Siiggise hakkab 10. Mihkli-kuu päwal, kello 11 p. l. Siis on
jälle päaw ja ö ühhe pikkused.
Talwe hakkab 9. Jõulo-kuu päwal, kello 5 p. l. Siis on
meil teigelühhem päaw.
Jõulo- ja Wastla-päwa wahhel on: 8 nädalat ja 6 päawa.

Päwa- ja Kuu-warjutamised.

Sel aastal on kaks Päwa- ja kaks kuu-warjutamised,
neidest aga üks kuu-warjutamine nähtaw 23. Talwe-kuu
päwal kello 5 ja 7 minutit p. l.

Ajaarw sel aastal.

Pärrast meie kallil Jēsandal Jēsusel Kristusel sündimisel on tännawo aasta	1881
Mailma lomiseft	5830
Pärrast Kristuslo tullemisel Riimale	690
Pärrast Tallinnal ülessehitamisel	662
Et ramatuid hakkati trükkima	441
Pärrast Lutteruslo õige uslo üleswõtmisel	364
Pärrast wanna katko	224
Pärrast jedda, kui Toompä pölland	197
Pärrast jure nälja hakkatust Ri- ja Tallinnal-maal	186
Pärrast Peterburgil linna ehitamisel	178
Pärrast teist katko	171
Pärrast jedda, kui meie Ma Wenne-rigi wallits. alla sai	171
Pärrast Tartu jure koki allustamisel	79
Et Eesti-maal priust kulutati	64
Pärrast meie jure armolise Keisril Herral Aleksan- der II. Nikolajewitsil sündimisel	63
Et Eihwlandil-maal priust kulutati	61
Pärrast Summalatenistust uel kiriku-seaduse järrel	47
Pärrast Krimmi sõda hakkatust	28
Pärrast jedda, kui Keisril Herral Aleksander II. hak- kas wallitsema	27
Pärrast wiimise hingel kirjutust	23
Et Wenne-maal priust kulutati	20

Kaks ristikeft (**) nädala päwa aru-numri ees tähen-
dawad, et on kiriku- ehk kronu-pühha, mis kirikus pühitse-
takse; üks ainus (*) tähendab, et on mälestuse pühha, mis
kirikus ei pühitseta, aga mil kohut ja looli ei peeta.

Januarius.

Kristusse ümberleikamisest. Luf. 2, 21.

**1 Neljap.	Neäri pääw	Varras
	Uita Jummal!	külm;
2 Nede	Abel, Set	
3 Laup.	Gnok	 3 13' e. l.

Jesüs pöggeneb Egiptuse male. Matt. 2, 13—23.

4 Pühhap.	Pühha p. Neäri	
5 Esmasp.	Simon	lund
**6 Teisip.	3 Kunninga P.	tulleb.
7 Keisnäd.	Julianus	
8 Neljap.	Erart	
9 Nede	Peatus	Range
10 Laup.	Paawli pääw	

Jesüs 12 aastat wanna. Luf. 2, 41—52.

11 Pühhap.	1 P. p. 3 R. P.	 10, 27' e. l.
12 Esmasp.	Rein	
13 Teisip.	Hilarius	külm
14 Keisnäd.	Robbert	
15 Neljap.	Dirik	ja
16 Nede	Risbert	

Neäri-kuu.

17 Laup. | Lõnnise pääw |

Pulmad Kana-liinaš. Joan. 2, 1—11.

18 Pühhap.	2 P. p. 3 R. P.	 2, 27' e. l.
19 Esmasp.	Sara	
20 Teisip.	Waab. Sebast.	felged
21 Keisnäd.	Neto	
22 Neljap.	Madlena	päwad,
23 Nede	Lotta	wahhette
24 Laup.	Timoteus	

Pealikust Kapernauma-liinaš. Matt. 8, 1—13.

25 Pühhap.	3 P. p. 3 R. P.	 2, 33' e. l.
	Paawli ümb.	
26 Esmasp.	Polikarpus	
27 Teisip.	Krisostom	
28 Keisnäd.	Karel	wahhel
29 Neljap.	Samuel	
30 Nede	Udelgund	tuisud.
31 Laup.	An	

1. kuu p. pääw tõuseb kell 8, 50 min., wereb kell 3, 29 min.

11.	"	"	"	8, 33	"	"	3, 52
21.	"	"	"	8, 11	"	"	4, 18

Februarius.

Kristus sunnib tuled. Matt. 8, 23—27.

1 Pühhap.	4. P. p. 3 R. P.	
*2 Esmasp.	Küünla pääw	 8, 3' e. l.
3 Teisip.	Hanna	
4 Keisnäd.	Beronika	Külmad
5 Neljap.	Agata	
6 Nede	Lora	pahhad
7 Laup.	Rikkart	

Wina-mäest. Matt. 20, 1—16.

8 Pühhap.	9 P. e. R. ül. P.	ilmad.
9 Esmasp.	Polli	 9, 9' p. l.
10 Teisip.	Kolastika	
11 Keisnäd.	Edo	Tuisk
12 Neljap.	Eulalia	
13 Nede	Elwine	ja
14 Laup.	Valentin	kaunis

Külwi mehhest. Luf. 8, 4—15.

15 Pühhap.	8 P. e. R. ül. P.	fange
------------	-------------------	-------

Küünla-kuu.

16 Esmasp.	Jula	 0, 11' p. l.
17 Teisip.	Konstantia	
18 Keisnäd.	Konfordja	külm.
**19 Neljap.	Simon Apost.	
*20 Nede	Egarius	Lumme-
*21 Laup.	Esaia	faddo

Pimmedast te äres. Luf. 18, 31—43.

22 Pühhap.	Paasto Pühha	
	Petri pääw	
23 Esmasp.	Mina	 9, 41' p. l.
24 Teisip.	Maddise pääw, Wastla pääw	
25 Keisnäd.	Tuhka pääw	
**26 Neljap.	Nestor	fange
27 Nede	Leander	
28 Laup.	Justus	külmaga.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 7, 46 min., wereb kell 4, 46 min.
 11. " " " " 7, 19 " " " 5, 11 "
 21. " " " " 6, 49 " " " 5, 34 "

Martskus.

Kristust kiusatakse. Matt. 4, 1—11.

1 Pühhap.	1 P. Paastus	Tuulsed,
2 Esmasp.	Medea	
3 Teisip.	Kunigunde	
**4 Keisnäd.	Palwe pääw	☺ 0, 15' e. l.
5 Neljap.	Angelus	
6 Nede	Kotwrid	pehmed
7 Laup.	Perpetua	ja

Kananea naesest. Matt. 15, 21—28.

8 Pühhap.	2 P. Paastus, Põri pääw	
9 Esmasp.	Prudensins	niisked
10 Teisip.	Mikeus	
11 Keisnäd.	Konstantin	☾ 5, 9' e. l.
12 Neljap.	Krefor	
13 Nede	Ernst	ilmad,
14 Laup.	Sakarias	

Kristus ajab kurratid wälja. Luk. 11, 14—28.

15 Pühhap.	3 P. Paastus	
16 Esmasp.	Aleksander	

Paasto-kuu.

17 Teisip.	Truta	
18 Keisnäd.	Kabriel	☼ 0, 11' e. l.
19 Neljap.	Josep	
20 Nede	Olga	wahhel
21 Laup.	Pent	

5000 meest södetakse. Joan. 6, 1—15.

22 Pühhap.	4 P. Paastus	
23 Esmasp.	Tiits	lumme=
24 Teisip.	Kasimir	
**25 Keisnäd.	Paasto Mar. p.	☾ 5, 34' p. l.
26 Neljap.	Manuel	saddo,
27 Nede	Kustaw	
28 Laup.	Kideon	pehme

Jesus kirwvidega wiisatub. Joan. 8, 46—59.

29 Pühhap.	5 P. Paastus	
30 Esmasp.	Udonis	külmaga.
31 Teisip.	Tetlaus	

1. kuu p. pääw tõuseb kell 6, 22 min., wereb kell 5, 59 min.
 11. " " " " 5, 52 " " " 6, 22 "
 21. " " " " 5, 22 " " " 6, 46 "

Aprilis.

1 Keßnäd.	Karjalaskm. p.	
2 Neljap.	Pauline	 1, 29, p. l.
3 Nede	Berdinand	
4 Laup.	Ambrosius	Willud

Kristusse fiske-sõitmiseft. Matt. 21, 1—9.

**5 Pühhap.	Palmi Pühha	niisked
6 Esmasp.	Kõlestin	ilmad.
7 Teisip.	Aron	
8 Keßnäd.	Liborius	Wihma
**9 Neljap.	Suur Neljap.	 11, 17' e. l.
**10 Nede	Suur Nede	
11 Laup.	Leo	ja

Kristusse ülestõusmiseft. Mark. 16, 1—8.

**12 Pühhap.	Ülestõusmise P.	
**13 Esmasp.	2 Pühha	lund ;
*14 Teisip.	Künni pääw	
*15 Keßnäd.	Olimpia	ja
*16 Neljap.	Karissius	 0, 4' p. l.
**17 Nede	Rudolw	

Jüri-kuu.

*18 Laup. | Valerian

Kinnipandud ukseft. Joan. 20, 19—31.

19 Pühhap.	1 P. p. ül. Pühha	
20 Esmasp.	Jakobina	tuled
21 Teisip.	Adolarius	
22 Keßnäd.	Kajus	käiwad.
23 Neljap.	Jüri pääw	
24 Nede	Albert	 0, 23' p. l.
25 Laup.	Markuse pääw	

Heast karjatseft. Joan. 10, 12—16.

26 Pühhap.	2 P. p. ül. P.	külmad.
27 Esmasp.	Anastafius	
28 Teisip.	Witalis	Selged
29 Keßnäd.	Reimund	
30 Neljap.	Graft	päwad.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 4, 54 min., wereb kell 7, 9 min.

11.	"	"	"	4, 26	"	"	7, 34	"
21.	"	"	"	3, 59	"	"	7, 55	"

1 Rede	Bolbri pääw	
2 Laup.	Sigismund	 0, 3' e. l.
Iirikese aja pärrast. Ioan. 16, 16—23.		
3 Pühhap.	3 P. p. ül. P.,	+ Leidminne
4 Esmasp.	Tio	Wihma
5 Teisip.	Rotard	
6 Keefnäd.	Eufanna	ja
7 Neljap.	Ulrika	
8 Rede	Laas	 4, 46' p. l.
*9 Laup.	Niggulas	tuult.
Kristusse ärraminnefest. Ioan. 16, 5—15.		
10 Pühhap.	4 P. p. ül. P.	
11 Esmasp.	Pankratsius	Illusad
12 Teisip.	Henriette	
13 Keefnäd.	Serwatsius	sojad
14 Neljap.	Kristjaan	päwad.
15 Rede	Sohwi	
16 Laup	Peregrinus	 1, 15' e. l.

Sigest pallumifest. Ioan. 16, 23—30.

17 Pühhap. | 5 P. p. ül. P. |

18 Esmasp.	Grif	
19 Teisip.	Aggäus	
20 Keefnäd.	Pil	Wihma.
** 21 Neljap.	Taewa min. p., (Suur + pääw)	
22 Rede	Milli	Selged
23 Laup.	Desiderius	
Rõmustajast Waimust. Ioan. 15, 26 funni 16, 4.		
24 Pühhap.	6 P. p. ül. P.	 4, 59' e. l.
25 Esmasp.	Urbanus	
26 Teisip.	Eduard	ja
27 Keefnäd.	Peet	
28 Neljap.	Willem	sojad
29 Rede	Mart	
30 Laup.	Wifand	ilmad.

Pühhast Waimust. Ioan. 14, 23—31.

**31 Pühhap. | Nelli Pühhi | 8, 36' e. l.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 3, 35 min., wereb kell 8, 19 min.
 11. " " " " 3, 13 " " " 8, 42 "
 21. " " " " 2, 57 " " " 9, — "

Junius.

**1 Esmasp.	2 Pühha	Mürrista=
2 Teisip.	Martellus	minne
3 Keisnäd.	Rasmus	
4 Neljap.	Tarius	wihmaga.
5 Nede	Boniwatsius	
6 Laup.	Artemius	 10, 57' p. l.

Jesus ja Nikodemus. Ioan. 3, 1—15.

7 Pühhap.	3 aino Jum. P.	
8 Esmasp.	Medardus	Pilwsed.
9 Teisip.	Pitkem pääw	
10 Keisnäd.	Blawius	päwad.
11 Neljap.	Parnabas	
12 Nede	Pasilides	Tuult
13 Laup.	Tobias	

Rikkast mehhest. Luf. 16, 19—31.

14 Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P.	 3, 43' p. l.
15 Esmasp.	Widi pääw	
16 Teisip.	Justina	ja

Jani-kuu.

17 Keisnäd.	Nikander	
18 Neljap.	Homerus	wihma.
19 Nede	Kerwasius	
20 Laup.	Blorentin	Kallid

Eurest õhto sõmaajast. Luf. 14, 16—24.

21 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	
22 Esmasp.	Karolina	 6, 55' p. l.
23 Teisip.	Pasilius	
**24 Keisnäd.	Jani pääw	sojad
25 Neljap.	Webronia	ilmad.
26 Nede	Jeremias	
27 Laup.	Ladislauß	Heitlik

Kaddunud lambast. Luf. 15, 1—10.

28 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	
*29 Esmasp.	Peetri Pawli p.	 3, 52' p. l.
30 Teisip.	Lilla	ilm.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 2, 46 min., wereb kell 9, 14 min.

11.	"	"	"	2, 45	"	"	"	9, 19	"
21.	"	"	"	2, 52	"	"	"	9, 15	"

1 Keßnäd.	Leobald	Mürrißta= mißjed
2 Neljap.	Heina Maria p.	
3 Rede	Kornelius	
4 Laup.	Ulrik	

Olge armolißjed. Luk. 6, 36—42.

5 Pühhap.	4 P. p. 3 a. S. P.	 7, 12' e. l.
6 Eßmasp.	Sektor	
7 Teißip.	Demetrius	
8 Keßnäd.	Kilian	
9 Neljap.	Kirillus	ja
10 Rede	7 Wenda	wihmad.
11 Laup.	Eleonora	

Rohkeß kallafagist. Luk. 5, 1—11.

12 Pühhap.	5 P. p. 3 a. S. P.	Sojad
13 Eßmasp.	Marreta pääw	 6, 53, e. l.
14 Teißip.	Ponawent	
15 Keßnäd.	Apost. jaggam.	
16 Neljap.	August	
17 Rede	Aleksius	ilmad mürriß=

18 Laup.	Nosina	tamißsaga.
----------	--------	------------

Wariseride õigussest. Matt. 5, 20—26.

19 Pühhap.	6 P. p. 3 a. S. P.	Selged
20 Eßmasp.	Elias	
21 Teißip.	Daniel	
**22 Keßnäd.	Maria Mahd.	
23 Neljap.	Dskar	 6, 22' e. l. head
24 Rede	Kristina	
25 Laup.	Jakobi pääw	ilmad.

4000 meest födetakse. Mark. 8, 1—9.

26 Pühhap.	7 P. p. 3 a. S. P.	Sojad
27 Eßmasp.	Marta	 10, 46' p. l.
28 Teißip.	Plato	
29 Keßnäd.	Olowi pääw	
30 Neljap.	Abdon	
31 Rede	Kristwrid	päwad.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 3, 7 min., wereb kell 9, 3 min.
 11. " " " " 3, 26 " " " 8, 45 "
 21. " " " " 3, 48 " " " 8, 23 "

Augustus.

1 Laup.	Pettri wang.	
Walle prohwetideft. Matt. 7, 15—23.		
2 Pühhap.	8 P. p. 3 a. 3. P.	Seitlikkud
3 Esmasp.	Eleafar	
4 Teifip.	Dominikus	 6, 36' p. l.
5 Keftnäd.	Dswald	
**6 Neljap.	Eugenius	
7 Rede	Mline	ilmad.
8 Laup.	Kerhard	

Üllekohtuseft maja-piddajast. Luk. 16, 1—9.

9 Pühhap.	9 P. p. 3 a. 3. P.	Wägga
10 Esmasp.	Lauritse pääw	
11 Teifip.	Herm	kallid
12 Keftnäd.	Alara	 10, 24' p. l.
13 Neljap.	Ello	
14 Rede	Eusebius	fojad
**15 Laup.	Muffi Maria p.	

Jerusalemma ärrarikmifeft. Luk. 19, 41—48.

16 Pühhap.	10 P. p. 3 a. 3. P.	
------------	---------------------	--

Leikuse-kuu.

17 Esmasp.	Wilibald	
18 Teifip.	Veno	päwad,
19 Keftnäd.	Sebald	
20 Neljap.	Pärnard	 3, 41' p. l.
21 Rede	Rut	
22 Laup.	Wilibert	wahhel

Wariserift ja tõlnerift. Luk. 18, 9—14.

23 Pühhap.	11 P. p. 3 a. 3. P.	
24 Esmasp.	Pertli pääw	wi ma=
25 Teifip.	Ludwig	jaddo.
**26 Keftnäd.	Jrenäus	
27 Neljap.	Kebhard	 6, 19' e. l.
28 Rede	Mugustin	
*29 Laup.	Joan. huffamin.	Hea

Kurdift ja keletumast. Mark. 7, 31—37.

**30 Pühhap.	12 P. p. 3 a. 3. P.	
31 Esmasp.	Rebekka	ilm.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 4, 9 min., wereb kell 7, 59 min.

11.	"	"	"	4, 36	"	"	"	7, 27	"
21.	"	"	"	4, 58	"	"	"	6, 58	"

September.

1 Teisip.	Skidius	Wihma
2 Kesknäd.	Lisa	
3 Nelsjap.	Reinard	 9, 41' e. l.
4 Nede	Kai	
5 Laup.	Moses	ja

Preestrist ja lewitist. Luk. 10, 23—37.

6 Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	
7 Esmasp.	Megina	tuult.
*8 Teisip.	Maria sünd.	
9 Kesknäd.	Pruno	Heitlik
10 Nelsjap.	Põri pääw	ilm.
11 Nede	Gobald	 1, 34' p. l.
12 Laup.	Sirus	

Kümnest piddali = többisest. Luk. 17, 11—19.

13 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	
*14 Esmasp.	+ üllendaminne	Kallid
15 Teisip.	Nikodemus	
16 Kesknäd.	Leontina	päwad.
17 Nelsjap.	Josepina	

Mihkli-kun.

18 Nede	Kottlob	 11, 27' p. l.
19 Laup.	Werner	

Mammonast. Matt. 6, 24—34.

20 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	Willud
21 Esmasp.	Mattensse pääw	
22 Teisip.	Morits	ilmad.
23 Kesknäd.	Dsea	
24 Nelsjap.	Joann. sam.	D=
25 Nede	Kleowas	 3, 38' p. l.
*26 Laup.	Joann. Öpet.	

Maini-liäna surnust. Luk. 7, 11—17.

27 Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P.	Külmad.
28 Esmasp.	Wentsel	Tuult
**29 Teisip.	Mihkli pääw	ja
30 Kesknäd.	Sironimus	wihma.

1. kun p. pääw tõuseb kell 5, 24 min., weereb kell 6, 27 min.
 11. " " " " 5, 47 " " " 5, 56 "
 21. " " " " 6, 11 " " " 5, 26 "

**1 Neljap.	Bolmar	Willud
2 Nede	Boldemar	
3 Laup.	Jairus	 4, 5' e. l.

Wee = többisest. Luk. 14, 1—11.

**4 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	
	Leikuse Pühha	ja
5 Esmasp.	Wides	
6 Teisip.	Luisa	heitlikkud
7 Keisnäd.	Malo	
8 Neljap.	Tomasia	ilmad.
9 Nede	Tionisius	
10 Laup.	Mai	

Suremast käsust. Matt. 22, 34—46.

11 Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	 4, 10' e. l.
12 Esmasp.	Walwriid	
13 Teisip.	Teresia	
14 Keisnäd.	Kalikstus	Tuult,
15 Neljap.	Heddo	
16 Nede	Kallus	wihma
17 Laup.	Leonhard	

Alwatud innimesest. Matt. 9, 1—8.

18 Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	 6, 26' e. l.
	Lufase pääw	
19 Esmasp.	Lutsius	ja
20 Teisip.	Welisius	
21 Keisnäd.	Ursel	
*22 Neljap.	Kel	tuisoga.
23 Nede	Sewerin	
24 Laup.	Salome	

Pulma ridest. Matt. 22, 1—14.

**25 Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	 3, 42' e. l.
	Lutteruse õige usso illesw. P.	
26 Esmasp.	Amandus	
27 Teisip.	Kapitoliin	
28 Keisnäd.	Simon Judas	Weike
29 Neljap.	Engelbreht	
30 Nede	Abalon	Külm.
31 Laup.	Wolfgang	

1. kuu p. pääw tõuseb kell 6, 34 min., wereb kell 4, 57 min.
 11. " " " " 6, 59 " " " 4, 29 "
 21. " " " " 7, 25 " " " 4, 2 "

November.

Kuningamehhe pojast. Ioan. 4, 47—54.

1 Pühhap.	21 P. p. 3 a. S. P.,	Pühhad p.
2 Esmasp.	Hingede pääw	 0, 40' e. l.
3 Teisip.	Kottlip	
4 Keisnäd.	Ot	Bahhad
5 Neljap.	Plandina	
6 Nede	Käspär	ja
7 Laup.	Paltasar	

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23—35.

8 Pühhap.	22 P. p. 3 a. S. P.	
9 Esmasp.	Joobst	 6, 0' p. l.
*10 Teisip.	Martin Lutter	tuulsed
11 Keisnäd.	Martin Piiskop	
12 Neljap.	Jonas	ilmad.
13 Nede	Arkladius	
**14 Laup.	Pridrif	Külma

Kohto = rahhast. Matt. 22, 15—22.

15 Pühhap.	23 P. p. 3 a. S. P.	
16 Esmasp.	Ottomar	 1, 40' p. l.

Galwe-kuu.

17 Teisip.	Alweus	ja
18 Keisnäd.	Ebra	tuisko.
19 Neljap.	Liisbet	
20 Nede	Amos	Selge
**21 Laup.	Maria ohwer.	taewas.

Jairi tütrest. Matt. 9, 18—26.

**22 Pühhap.	24 P. p. 3 a. S. P.	Kaunis
Eurnute mällestuse Pühha		
23 Esmasp.	Klement	 6, 53' p. l.
24 Teisip.	Josias	Warjutam.
25 Keisnäd.	Kadrina pääw	fange
26 Neljap.	Konrad	
27 Nede	Jetta	külm
28 Laup.	Künter	

Kristusse sisse = sõitmiseft. Matt. 21, 1—9.

29 Pühhap.	I Krist. tul. P.	ja
30 Esmasp.	Andreffe pääw	lummi.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 7, 52 min., wereb kell 3, 37 min.

11.	"	"	"	8, 18	"	"	3, 14	"
21.	"	"	"	8, 39	"	"	3, 1	"

Detsember.

1 Teisip.	Arend	 9, 44' p. l. Kange kül.
2 Keisnäd.	Kandidus	
3 Neljap.	Tali	
4 Nede	Parbo	
5 Laup.	Sabina	

Tähhed enne wimist päwa. Luf. 21, 25—36.

*6 Pühhap.	2 Krist. tul. P., Niggola p.	 6, 46' e. l.
7 Esmasp.	Antonia	
8 Teisip.	Maria sam.	
9 Keisnäd.	Pühhem pääw	
10 Neljap.	Judit	
11 Nede	Elso	Tuisud.
12 Laup.	Ottilia	

Joannes wangi = tornis. Matt. 11, 2—10.

13 Pühhap.	3 Krist. tul. P.	 10, 21' p. l.
14 Esmasp.	Nikasiu	
15 Teisip.	Johanna	
16 Keisnäd.	Albina	
17 Neljap.	Ignatius	

taewas

Jõulokuu.

18 Nede	Kristow	ja
19 Laup.	Lot	

Joannesse tunnistusest. Joan. 1, 19—28.

20 Pühhap.	4 Krist. tul. P.	kül. mad
21 Esmasp.	Toma pääw	
22 Teisip.	Peata	 11, 38' e. l.
23 Keisnäd.	Jagobert	
24 Neljap.	Adam, Ewa	päwad.
**25 Nede	1 Jõulo Pühha	
**26 Laup.	2 Pühha	

Immeke-pannemisest. Luf. 2, 33—40.

27 Pühhap.	P. p. Jõulo, Joan. Ewang.	ja
28 Esmasp.	Süta laste p.	
29 Teisip.	Noa	kül. m.
30 Keisnäd.	Tawet	
31 Neljap.	Silwestor	 5, 26' p. l.

1. kuu p. pääw	tõuseb kell 8, 53 min.,	wereb kell 2, 56 min.
11. " " " "	9, 1 " "	2, 58 "
21. " " " "	9, 3 " "	3, 7 "

Wenneema Ülemawallitseja jaggufelts.

Aleksander Teine Nikolajewits, Keiser ja keige Wenne-
rigi wallitseja, ta Schleswig-Holsteini wallitseja Wärsst;
sündinud 1818, Jüüri-kuu 17. päwal.

Keisri herra lapsed:

Aleksander Aleksandrowits, Rigi pärria, Tšesarewits
ja Suurwärsst; sündinud 1845, Kiiuula-kuu 26. päwal,
ja temma Praua on:

Maria Weodorowna, Tanimaa Printses, Tšesarewna;
sündinud 1847, Talwe-kuu 14. päwal.

Nende lapsed:

Nikolai Aleksandrowits, Suurwärsst; sündinud
1868, Lühhe-kuu 6. päwal.

Georg Aleksandrowits, Suurwärsst; sündinud
1871, Jüüri-kuu 27. päwal.

Ksenia Aleksandrowna, Suurwärssti Printses;
sündinud 1875, Paasto-kuu 25. päwal.

Mihail Aleksandrowits, Suurwärsst; sündinud
1878, Talwe-kuu 22. päwal.

Wladimir Aleksandrowits, Suurwärsst; sündinud
1847, Jüüri-kuu 10. päwal, ja temma Praua on:

Maria Pawlowna, Meßlenburg-Swerini Printses; sün-
dinud 1854, Lühhe-kuu 2. päwal.

Nende lapsed:

Kirill Wladimirowits, Suurwärsst; sündinud
1876, Mihkli-kuu 30. päwal.

Boris Wladimirowits, Suurwärsst; sündinud
1877, Talwe-kuu 12. päwal.

Andrei Wladimirowits, Suurwärsst; sündinud
1879, Lühhe-kuu 2. päwal.

Aleksei Aleksandrowits, Suurwärsst; sündinud 1850,
Neäri-kuu 2. päwal.

Maria Aleksandrowna, Suurwärsstlik Printses; sün-
dinud 1853, Wina-kuu 5. päwal. Laulatud 1874,
Neäri-kuu 11. päwal Inglisma Kunningliko Printfiga
Alwred, Hertfog von Edinburg.

Sergei Aleksandrowits, Suurwärsst; sündinud 1857,
Jüüri-kuu 29. päwal.

Paul Aleksandrowits, Suurwärsst; sündinud 1860,
Mihkli-kuu 21. päwal.

Keisri herra wend:

Konstantin Nikolajewits, Suurwärsst; sündinud 1827,
Mihkli-kuu 9. päwal, ja temma Praua on:

Aleksandra Josefowna, Saksen-Altenburgi Printses;
sündinud 1830, Jani-kuu 26. päwal.

Nende lapsed:

Nikolai Konstantinowits, Suurwärsst; sündinud
1850, Kiiuula-kuu 2. päwal.

Oлга Konstantinowna, Suurwärssti Printses; sün-
dinud 1851, Leikuse-kuu 22. päwal. Laulatud Kreka-ma
Kunninga Georgi prauaks.

Wera Konstantinowna, Suurwärssti Printses; sün-
dinud 1854, Kiiuula-kuu 4. päwal. Laulatud õnša
Württembergi Kunningliko Hertfogiga, Wilhelm
Eugeni prauaks.

Konstantin Konstantinowits, Suurwärsst; sün-
dinud 1858, Leikuse-kuu 10. päwal.

Dmitri Konstantinowits, Suurwürst; sündinud 1860, Jani-kuu 1. päwal.

Keisri Herra teine wend:

Nikolai Nikolajewits, Suurwürst; sündinud 1831, Heina-kuu 27. päwal, ja temma Praua on:
 Aleksandra Petrowna, Holstein-Oldenburgi Printses; sündinud 1838, Lühke-kuu 21. päwal.

Nende lapsed:

Nikolai Nikolajewits, Suurwürst; sündinud 1856, Talwe-kuu 6. päwal.
 Peter Nikolajewits, Suurwürst; sündinud 1864, Meäri-kuu 10. päwal.

Keisri Herra kolmas wend:

Mihail Nikolajewits, Suurwürst; sündinud 1832, Wina-kuu 13. päwal, ja temma Praua on:
 Olga Weodorowna, Badeni Printses; sündinud 1839, Miskli-kuu 8. päwal.

Nende lapsed:

Nikolai Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1859, Jüri-kuu 14. päwal.
 Anastasia Mihailowna, Suurwürsti Printses; sündinud 1860, Heina-kuu 16. päwal. Laulatud Meklenburg-Swerini kuningliku Printsi Fridek Prantsi prauaks.
 Mihail Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1861, Wina-kuu 4. päwal.
 Georg Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1863, Leikuse-kuu 11. päwal.
 Aleksander Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1866, Jüri-kuu 1. päwal.

Sergei Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1869, Miskli-kuu 25. päwal.
 Aleksei Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1875, Jüli-kuu 16. päwal.

Keisri Herra õdde:

Olga Nikolajewna, Suurwürsti Printses; sündinud 1822, Leikuse-kuu 30. päwal. Laulatud Wirtembergi Kuninga Karel Wriidrik Aleksandri prauaks.

Keisri Herra õnna onno tüttar:

Katarina Mihailowna, Suurwürsti Printses; sündinud 1827, Leikuse-kuu 16. päwal. Laulatud õnna Meklenburg-Strelitsi-ma suurbertsofiko Printsi Georg August Ernst Abolw Karel Ludwigi prauaks.

Keisri Herra õnna õe lapsed:

Keiserliku Kõrgused, Printsid ja Printsesid Romanowski Hertsogit ja Hertsoгинit Leuchtenberg:

Maria Maksimilianowna, Printses; sündinud 1841, Wina-kuu 4. päwal. Laulatud suurbertsofiko Badeni Printsi Ludwik Willem Augusti prauaks.

Nikolai Maksimilianowits, Prints; sündinud 1843, Heina-kuu 23. päwal.

Eugenia Maksimilianowna, Printses; sündinud 1845, Paasto-kuu 20. päwal. Laulatud Prints von Oldenburgi Aleksander Petrowitsi prauaks.

Eugeen Maksimilianowits, Prints; sündinud 1847, Meäri-kuu 27. päwal.

Georg Maksimilianowits, Prints; sündinud 1852, Kiiinla-kuu 17. päwal ja temma Praua on: Oldenburgi suurbertsofiko Printses Terefe.

Teiste Eüropa riikide wallitsejad.

Saksa Keisri-riik. Keiser Willem I, sündinud 1797, tõsteti keisriks 1871. Temma Praua on Auguste, Saksen-Weimari Printsess. Nende poeg: Kronprints Frideit Willem.

Nimmetud keisri-rigiks on alldamal nimmetud rigid ühte libetud:

1. Preisi. Kuningas Willem I (Saksa Keiser).
2. Sakseni. Kuningas Albert, sünd. 1828, hakkas wallitsema 1873.
3. Baieri. Kuningas Ludwig II, sünd. 1845, h. w. 1864.
4. Württembergi. Kuningas Karel I, sünd. 1823, h. w. 1864. Temma prauaks on Suurwürstlik Printsess Olga Nikolajewna.
5. Mecklenburg-Swerini. Suurhertsog Frideit Brants, sünd. 1823, h. w. 1842.
6. Mecklenburg-Strelitsi. Suurhertsog Frideit Willem, sünd. 1819, h. w. 1860.
7. Oldenburgi. Suurhertsog Peter, sünd. 1827, h. w. 1853.
8. Saksen-Weimari. Suurhertsog Karel Aleksander, sünd. 1818, h. w. 1853.
9. Hesseni. Suurhertsog Ludwig IV, sünd. 1837, h. w. 1877.
10. Badeni. Suurhertsog Frideit, sünd. 1826, h. w. 1852, ja mõnned muud wähemad rigid.

Austria-Ungari. Keiser Brants Josef I, sünd. 1830, h. w. 1848.

Belgia. Kuningas Leopold II, sünd. 1835, h. w. 1865.

Britti-riik. Kuningana Viktoria, kes ühhes ka India Keiserina on, sünd. 1819, h. w. 1837.

Bulgarja-maa. Würst Aleksander I, sünd. 1858, h. w. 1879.

Hispania. Kuningas Alwong XII, sünd. 1857, h. w. 1874.

Italia. Kuningas Humbert I, sünd. 1844, h. w. 1878.

Kreeka-ma. Kuningas Georg I, sünd. 1845, h. w. 1863. Temma Praua on Suurwürstlik Printsess Olga Konstantinowna.

Hollandi-ma. Kuningas Willem III, sünd. 1817, h. w. 1849.

Portugal. Kuningas Luis Willip I, sünd. 1838, h. w. 1861.

Brantsuse-ma, prii-riik. President Paul Grewi.

Rootsi- ja Norra-ma. Kuningas Oskar II, sünd. 1829, h. w. 1872.

Tani-ma. Kuningas Kristjan IX, sünd. 1818, h. w. 1863.

Türgi-keisri-riik. Keiser Abdul Hamid II, sünd. 1842, h. w. 1876.

Kronopühhad,

mis ne kiriko seadusse järele ka Ma kirikutes tullevad
piddada:

1) Kiiinla-kuu 19mal päwal. Meie sure Keisri Herra
Aleksander Nikolajewitsi wallitsusse hakkatusse pääw.

2) Kiiinla-kuu 26mal päwal. Tšesarewitsi Suurwirsti
Aleksander Aleksandrowitsi, Wennerigi aujärje pärris
pärria, sündimisse pääw.

3) Jürri-kuu 17mal päwal. Meie sure Keisri Herra
ja keige Wenne rigi Wallitseja Aleksander Nikolajewitsi
sündimisse pääw.

4) Heina-kuu 22sel päwal. Meie Tšesarewitsi Suur-
wirsti Prana Maria Weodorowna nimme pääw.

5) Leikuse-kuu 26mal päwal. Meie sure Keisri Herra
Aleksander Nikolajewitsi kronimisse pääw.

6) Leikuse-kuu 30mal päwal. Meie sure Keisri Herra
ja keige Wennerigi Wallitseja Aleksander Nikolajewitsi
nimme pääw ja Tšesarewitsi Suurwirsti Aleksander Alek-
sandrowitsi, Wennerigi aujärje pärris pärria, nimme pääw.

7) Talwe-kuu 14mal päwal. Tšesarewitsi Suur-
wirsti Prana Maria Weodorowna sündimisse pääw.

 Needfinnatsed Krono-pühhad petakse nenda kui
Paasto jutluse päwad.

Teadaandmine,

mil ajal ramatuid Postimajas wasto wõetakse.

Wastowõtmine ja arrasatmine rahha, dokumen-
tid, kindlamaks tehtud ramatud (mis eest 14 kop.
tulles maksta) ja pakkid, mis Peterburgi- ehk Ria-liina,
keige Wenne-maale ehk ille rigi-raja peawad saadetama,
iggapääw kellu 8 hommilo kunni kellu 2 pärrast lõunat.
Kindlamaks tehtud ramatud wõetakse ka kellu 4 kunni kellu
6 pärrast lõunat wasto. Ramatud ehk kirjad wõetakse wasto
ja antakse wälja ja ramatude markid wõib osta kellu 8 hom-
milo kunni kellu 8 õhto. — Sel ajal mil postid tulewad
ehk arrasadetakse ei ja rahha-kirjad ehk mu pakkid wälja
antud sama.

Ärrasadetakse teisjuggused kirjad.

Paidesse Esmaspäwal, Teisipäwal, Nelja-
päwal ja Nedel.

Pärnu, Kuresaare, Wolmri ja Willandi Esma-
späwal, Teisipäwal, Neljapäwal ja Nedel kellu 6 p. l.

Sapsalu, Lihula ja Wirtsu Teisipäwal, Nedel
ja Pühhapäwal lõunat kellu 1. Üksi Sapsalu rama-
tudega Neljapäwal kellu 6 p. l.

Liinas kui ka allewis on ulitsade äres mitmes kohhas
Post-kastid, kus kirjad ja ramato kuuwert näituseks peale
malitud, kuhhu ramatuid, kellel postmarkid peal on, wõib
illemelt fise laska, kust need iggapääw wälja wõetakse ja
posti peale wiaffe, ja illewal nimmetud arwo järrele ärra-
sadetud sawad.

Postid tulles Tallinna:

Paidesest Esmaspäwal, Teispäwal, Neljapäwal ja Redel.

Pärnust, Kurrefarest, Wolmarist ja Willandist: Esmaspäwal, Restnädalal, Redel ja Laupäwal.

Hapsalust, Lihulast ja Wirtsust: Esmaspäwal, Restnädalal, Redel ja Laupäwal. — Sui ajal (se on 15. Mai kuni 15. Augusti kuni) sawad üksi kirjad ärrasadetud Esmaspäwal, Restnädalal, Laupäwal, ja tulles Teispäwal, Neljapäwal, Pühapäwal.

Rihheltonna postid.

Tuuru: Ue-ulitsal lesse majas № 14.

Türrisfe: Toompeal Baron Pahlua majasse.

Kurna: G. Florelli poodi wana turrul.

Telegrahi sõnumid

wõetakse igga päaw kellu 8 kuni leffoni 12 wastu. Kes kas 10 eht wähhem sõnnu tahhab kuskile läkitada, võib sedda omma sowimist möda teha ja maksab igga 10 sõnna ette nipalju, kuidas järreltulles tabellis näidatud. Muudugi teada, et nissugustes lohtades hind teine on, mis siin mitte nimmetud ei olle ja sedda pangu iggaüks tähhele, et igga üksikune poostahw eht märk sõnna ette arwatakse.

Telegrahi taks on Tallinnast kuni

Astrahani . . .	1 r. 20 f.	Moskwasfe . . .	— r. 60 f.
Baltistisfe . . .	— „ 30 „	Narwa . . .	— „ 30 „
Dünaburgi . . .	— „ 60 „	Nishni-Nowgorodi . . .	1 „ 20 „
Gatshinasfe . . .	— „ 60 „	Odesiasfe . . .	1 „ 20 „
Hapsalusfe . . .	— „ 30 „	Paidesfe . . .	— „ 30 „
Hartowisfe . . .	1 „ 20 „	Pärnusfe . . .	— „ 30 „
Helsingisfe . . .	— „ 30 „	Peterburgi . . .	— „ 60 „
Jamburgi . . .	— „ 60 „	Port-Runda (Pontow) . . .	30 „
Jõhwi . . .	— „ 30 „	Pskowi . . .	— „ 60 „
Kajani . . .	1 „ 20 „	Ratwerresfe . . .	— „ 30 „
Kiewi . . .	1 „ 20 „	Riga . . .	— „ 60 „
Kolga . . .	— „ 30 „	Tartu . . .	— „ 30 „
Kronstatti . . .	— „ 60 „	Warka . . .	— „ 30 „
Kurrefaste . . .	— „ 30 „	Warschawi . . .	— „ 60 „
Libawi . . .	— „ 60 „	Wiburgi . . .	— „ 60 „
Lihula . . .	— „ 30 „	Willandisfe . . .	— „ 30 „
Mitarwi . . .	— „ 60 „	Wilna . . .	— „ 60 „

Balti raubtee.

- 1) Sõidu pillet maksab üksi jeks korrafe, kui sedda ostetud.
- 2) Sõidu hind reisirijatele on 1 klassis 3 kop., 2 klassis 2 $\frac{1}{4}$ kop. ja 3 klassis 1 $\frac{1}{4}$ kop. wersta pealt.
- 3) Lapsed alla 5 aastat sawad ilma rahhata ebdasi widud. Lapsed 5 kuni 10 aastat wannad, makswad 1 ja 2 klassis pool, 3 klassis üks werend sõidu hinda. Pealesele on kroun maks 1 ja 2 fl. 25 kop. ja 3 fl. 15 kop. rublast. Ebdasi nimmetud sõidu hinnad on kroun maksuga ühte arwatud.
- 4) Igga reisija võib üks puid (lapsed 5 kuni 10 aastajet $\frac{1}{2}$ puda) raskust ilma maksuta kaja wõtta.
- 5) Pileti milminne saab 5 min. enne ärra sõitmist otse; pakside wasto wõtminne lõppeb 10 minutid enne ärrasõitmist.

1. Tallinnast Baltiskisse.

Jamad ja Pool-jamad.	Kangel. Wersia.	Sõidu hind.					
		1 kl.		2 kl.		3 kl.	
		R.	R.	R.	R.	R.	R.
Tallinnast (Buffet) . . .	—	—	—	—	—	—	—
Nõmme (Pool-jama) . . .	8	—	—	—	—	—	—
Saue (Pool-jama) . . .	18	—	—	—	—	—	—
Keila (Buffet) . . .	26	—	98	—	74	—	38
Nüüvälja (Pool-jama) . . .	31	—	—	—	—	—	—
Kogale . . .	34	1	28	—	96	—	49
Baltiskisse (Buffet) . . .	45	1	69	1	26	—	64

2. Tallinnast Peterburgi.

Tallinnast (Buffet) . . .	—	—	—	—	—	—	—
Taggedi (Pool-jama) . . .	14	—	53	—	40	—	21
Kajiko . . .	28	1	5	—	79	—	40
Rehra (Pool-jama) . . .	37	1	39	1	4	—	53
Aegwidual (Buffet) . . .	53	1	99	1	49	—	76
Lehtsi (Pool-jama) . . .	66	2	48	1	86	—	95
Tappale (Buffet) . . .	73	2	74	2	5	1	5
Kadrina . . .	86	3	23	2	43	1	24
Kafverre (Buffet) . . .	98	3	68	2	76	1	41
Kabbala . . .	115	4	31	3	24	1	66
Sonda (Pool-jama) . . .	125	4	69	3	51	1	79
Püssile . . .	135	5	6	3	80	1	94
Kochtel (Pool-jama) . . .	144	5	40	4	5	2	7
Jõhwi (Buffet) . . .	157	5	89	4	41	2	25
Waiwarra . . .	174	6	53	4	90	2	51
Korff (Pool-jama) . . .	182	6	83	5	13	2	62

Karwa (Buffet) . . .	197	7	39	5	54	2	83
Salo (Pool-jama) . . .	209	7	84	5	88	3	—
Jamburgi . . .	219	8	21	6	16	3	15
Weimarn (Pool-jama) . . .	231	8	66	6	50	3	32
Weimarn (Platform) . . .	233	—	—	—	—	—	—
Molostkowiitsi . . .	243	9	11	6	84	3	50
Liesenhausen (Pool-jama) . . .	252	—	—	—	—	—	—
Bruda (Pool-jama) . . .	256	9	60	7	20	3	68
Wolosowo (Buffet) . . .	266	9	98	7	49	3	83
Kiterino (Pool-jama) . . .	275	10	31	7	74	3	96
Jelisawetinskaja . . .	283	10	61	7	96	4	7
Gormits (Pool-jama) . . .	294	10	3	8	28	4	23
Gatshina (Buffet) . . .	303	11	36	8	53	4	36
Budost (Platform) . . .	309	—	—	—	—	—	—
Taitz (Platform) . . .	315	—	—	—	—	—	—
Duderhosi (Platform) . . .	319	—	—	—	—	—	—
Soldati-platform . . .	321	—	—	—	—	—	—
Krasnoje-Selo (Buffet) . . .	323	12	11	9	9	4	65
Pigowa (Buffet) . . .	334	12	53	9	40	4	81
Peterburgi (Buffet) . . .	347	13	1	9	76	4	99

3. Tallinnast Tartu.

Tallinnast (Buffet) . . .	—	—	—	—	—	—	—
Tappale (Buffet) . . .	73	2	74	2	5	1	5
Tamsale (Pool-jama) . . .	87	—	—	—	—	—	—
Kilsi . . .	96	3	60	2	70	1	38
Kafke (Pool-jama) . . .	107	4	2	3	1	1	54
Wäggewale . . .	116	4	35	3	26	1	67
Jöggewale (Buffet) . . .	134	5	3	3	76	1	92
Kerfeli (Pool-jama) . . .	148	—	—	—	—	—	—
Wolstile . . .	158	5	93	4	44	2	27
Tartu (Buffet) . . .	179	6	72	5	4	2	58

Tähelepannemine. Pooljamades ja platformides autakse piletid kinni tulewa jama. Sowib tegi tulewa jamast eddasi sõita, siis peab ta isse ehk ka oberfonduktori läbi piletid ostma. Raudtee õse-sõiduga ei peatse pooljamade ja platformide jures.

Mõnned muud raudtee wahhed.

Tallinnast

Moskwa liina 898 wersta, maksud: 1. klassis 35 rubla 65 kop., 2. klassis 21 r. 68 t., 3. klassis 12 r. 91 t.
 Pskowi (Pihkwa) liina 517 wersta, maksud: 1. klassis 19 r. 42 t., 2. klassis 14 r. 57 t., 3. klassis 7 r. 44 t.
 Düna burgi liina 759 wersta, maksud: 1. klassis 28 r. 43 t., 2. klassis 21 r. 33 t., 3. klassis 10 r. 90 t.
 Rija liina (ülle Düna burgi) 966 wersta, maksud: 1. klassis 36 r. 23 t., 2. klassis 27 r. 18 t., 3. klassis 13 r. 89 t.
 Wilna liina (ülle Düna burgi) 924 wersta, maksud: 1. klassis 34 r. 46 t., 2. klassis 25 r. 85 t., 3. klassis 13 r. 28 t.
 Warshawa liina (ülle Düna burgi) 1311 wersta, maksud: 1. klassis 48 r. 98 t., 2. klassis 36 r. 74 t., 3. klassis 18 r. 78 t.
 Rijewi liina (ülle Düna burgi) 1730 wersta, maksud: 1. klassis 64 r. 88 t., 2. klassis 48 r. 67 t., 3. klassis 24 r. 88 t.
 Odessa liina (ülle Gatshina ja Brest-Litowsk) 2199 w., maksud: 1. klassis 82 r. 68 t., 2. klassis 62 r. 1 t., 3. klassis 31 r. 18 t., — (ülle Moskwa ja Rijewi) 2452 wersta, maksud: 1. klassis 94 r. 3 t., 2. klassis 65 r. 48 t., 3. klassis 35 r. 30 t.

Nishni-Nowgorodi liina (ülle Moskwa) 1308 wersta, maksud: 1. klassis 50 r. 90 t., 2. klassis 33 r. 21 t., 3. klassis 18 r. 80 t.
 Wiborgi liina (ülle Peterburgi) 467 wersta, maksud: 1. klassis 16 r. 61 t., 2. klassis 12 r. 16 t., 3. klassis 6 r. 49 t.
 Helsinga liina (ülle Peterburgi) 760 wersta, maksud: 1. klassis 25 r. 41 t., 2. klassis 18 r. 6 t., 3. klassis 10 r. 19 t.

Teadaandmised lada-piddamistest.

Keäri-kuu:

kui päaw.

7. Orgita-mõisas 2 päwa.
7. Tartu-liinast 3 nädalat.
7. Rja-liinast.
9. Werro-liinast 3 päwa.
10. Saapalu-liinast 2 päwa.
17. Kollowerres 2 päwa.

kui päaw.

17. Länemaal 2 päwa.
20. Perno-liinast 3 päwa.
25. Wolmeri-liinast 6 päwa.
25. Willandi-liinast 3 päwa.
26. Kehlastes 2 päwa.
27. Rakwerre-liinast 2 p.

Küünla-kuu:

2. Paldiski-liinast 2 päwa.	15. Wõnnu-liinast.
2. Willandi-liinast 1 näd.	18. Jõhwis 2 päwa.
2. Werro-liinast.	20. Rja-liinast.
2. Walla-liinast 8 päwa.	Audrus Nebe enne Wasla p.
4. Tartu-liinast 2 päwa.	22. Werro-liinast 1 nädal.
6. Paide-liinast 2 päwa.	Rihola-liinast, Esmaspäaw
6. Narva-liinast 4 päwa.	enne Wasla päwa.
10. Kurrejare-liinast 3 p.	26. Kiwwilo-mõisas 2 päwa.
15. Willandi-liinast 3 päwa.	27. Lemjale-liinast.

Paasto-kuu:

kuu pääw. Kaplas 1sel Esmaspäwal 2 p. || kuu pääw. pääw pärrast 3mat Pühha Keila firriko jures Esmas- || Paastus 2 päwa.

Jüri-kuu:

10. Wörro-liinas 2 päwa. || pärr. Üllestõusm. Pühha. Paide-liinas Neljap. ja Redel || 20. Hannijõe-mõijas 2 päwa.

Lehhe-ku:

9. Wöbsus. || 9. Räppinas.

Jani-kuu:

10. Kurrefare-liinas 12 p. || 24. Wörro-liinas.
11. Wõnnu-liinas 7 päwa. || 26. Waska-liinas.
16. Karkwerre-liinas 2 p. || 27. Talliinas 1 nädal.
20. Talliinas 2 nädalat. || 29. Tarwaste-mõijas.
20. Kia-liinas 3 nädalat. || 29. Tarto-liinas 2 päwa.
23. Willandi-liinas 2 päwa.

Heina-kuu:

1. Perno-liinas 2 päwa. || 20. Perno-liinas 3 nädalat.
2. Karksi-mõijas. ||
20. Kia-liinas 3 päwa. || 25. Wolmeri-liinas.

Leikuse-kuu:

9. Abjeli-mõijas. || 24. Koss-mõijas.
10. Waska-liinas. || 24. Kosse-mõijas.
10. Moijefaste-mõijas. || 24. Waste-mõijas.
10. Lemfali-liinas. || 27. Ue-mõijas, Willandi-maal.
10. Werro-liinas. || 29. Kilingi-mõijas 3 päwa.
15. Helme-mõijas. || 30. Kaanso-mõijas.
20. Kia-liinas 3 päwa.

Mihkli-kuu:

kuu pääw.

2. Abja-mõijas 2 päwa.
2. Tammiste-mõijas.
4. Räppina-mõijas 2 p.
4. Sind-mõijas.
6. Tafeperri-mõijas.
8. Põlwe-firriku jures.
8. Rõuge-mõijas 8 päwa.
8. Tarto-liinas 3 päwa.
8. Kasma-mõijas.
9. Adeli mõijas.
9. Purniku-mõijas.
10. Patkilla-mõijas.
10. Paide-liinas 2 päwa.
10. Kõo-mõijas.
10. Wõnniste-mõijas.
10. Oidre-mõijas.
10. Wana-Antemõijas.
13. Põrawerre-mõijas.
14. Sapsalu-liinas 2 päwa.
14. Antso-mõijas.
15. Sallatfi-mõijas.
15. Kurrefare-liinas 3 p.
15. Kort-mõijas.

kuu pääw.

Uemõijas 3mat Teispäwal
Mihkli-kuus 3 päwa.
17. Põtsjama-mõijas.
17. Kirrepääl.
18. Andrus.
20. Wendra-mõijas 2 päwa.
20. Narwa-liinas 4 päwa.
21. Wolmeri-liinas.
21. Paldiski-liinas 2 päwa.
21. Senno-mõijas.
24. Lihola-liinas 3 päwa.
24. Jõhwiis 2 päwa.
24. Willandi-liinas 2 päwa.
24. Wörro-liinas.
26. Talliinas 3 päwa.
Perno-liinas, Esmaspääw enne Mihkli-päwa 2 p.
29. Karkwerre-liinas.
29. Kebabastes 3 päwa.
29. Keila firriku jures 3 p.
29. Tarto-liinas 3 päwa.
29. Mihkli-firriku jures.
29. Waska-liinas.
29. Wastse-mõijas.

Wina-kuu:

Kaplas, 1sel Redel pärrast || 4. Kollowerres 2 päwa.
Mihkli-päwa 2 päwa. || 5. Räppinas 2 päwa.
4. Pühhajärwe-mõijas. || 6. Lutsniti-mõijas.

kuu päaw.

Jõeletmes, nädal pärrast

Mihkli-päwa 2 päwa.

6. Tarwaste-mõisas.

9. Wõro-liinas 3 päwa.

9. Lemfali-liinas.

kuu päaw.

15. Orritu-mõisas.

15. Lustiwerre-mõisas.

15. Beske-mõisas 2 päwa.

22. Nisfi firritu jures 3. p.

Taswe=kuu:

1. Tarto-liinas 2 päwa.

5. Põrawerre-mõisas.

10. Paide-liinas 2 päwa.

10. Wõro-liinas 2 päwa.

10. Mustwees.

15. Kiwvi-Wiggalas 2 p.

20. Waska-liinas 2 päwa.

25. Wolmeri-liinas 3 päwa.

25. Willandi-liinas 3 päwa.

Jõulo=kuu:

5. Räppinas.

10. Wõnnu-liinas 2 päwa.

10. Wõfsus.

Merjama firrito jures 3mal

Kriist. tul. Pühhal 2 p.

Perno-liinas, Esmasp. ning

Teisip. pärrast 3 Kr. tul. P.

16. Paide-liinas 2 päwa.

19. Reblastes.

27. Waska-liinas 10 päwa.

Iggal aastal 25., 26. ehk 27. Jani-kuu päwal, sedda-möda kui kohto polest ette teada antakse, on Tallinnas toom peal losji howis hooste näitus ja pärrast sedda hooste rammo katsumine. Kellel teige parremad siin kubermangus kaswatatud hobbojed on, sawad aupalka. Enne kojominnemist woiwad kes himmustawad hobbofid müä, osta ehk wahhetada.

 Kubermango kohto kassjo järrele ei olle lubba, ei kaupäwal egga Pühapäwal lata piddada, waid, kui nenda juhtub, peab sedda teise nädala esimejel argipäwal petama.

Lugemised.

Kuidas see tuleb, et meri soolane on?

Selle küsimise peale wastas karja Jüts järgmisel kombel: „Jsa tooda wahest linnast soolatud räimeid ja ütelda, need olla merest wõetud. Eks naad siis kaa merd wõida soolaks teha.“

Wana eit aga murkas kõneles:

Oli kord emake, kel terwest sugukonnast keegi muud enam ei olnud järele jäänud, kui ainus pojuke Willem. Et küll igapäine elu ülespidamine kehwa oli, siis kaswas ometi pojukesest poeg üles, kes nüüd kaa leiwa palukese eest mõistis hoolt kanda. Et temal aega ei olnud, laiselda ega tühja wedeleda, siis sawad tema ihuliikmed hästi harjutud ja läksid iga päawaga ikka tugevamaks,

ning ühel päeval oli priske noormees valmis, kel' l nüüd kaa kohus oli, enesele ametid walitseda, mis kõige enam tema meele pärast oleks.

Willems soowis, laewameheks hakkata. Et see nüüd küll niihästi wanaemal kui kaa ristiemal wastu meelt oli, siiski naad ei saanud noormehe seespidise sundmusele üle wõitu ja Willems läks siis otsekohes sadamasse, madruse kohta otsima. T'a sai kaa ühe laewa peale wastu wõetud, ja et küll kippar mitte wäga t'a meele pärast ei olnud, lubas t'a siiski teisel päeval tagasi minna. Enne kui emaga Jumalaga jättis, läks t'a ristiemä juure. See oli kaa juba wana ja sealjuures puruwaene, nõnda, et Willems viete imeks pani, kust eideke seda raha sai, mis eest temale kohwi ja saija laua peale tõi, mis, õigust ütelda, hästi küll maitset.

Kui pidid lahkuma, ütles ristiemä: „Et m'a wana olen ja minu silmad sind wist enam mitte näha ei saa, siis tahan sulle kaasa anda, mis mull võimalik. Säh, siin seda kuldpeningi

musta päewaks ja seda wana kohwi weski! Sellega on lugu nõnda: Kui sull midagid waja on, olgu mis tahhes, seda saadab sulle kohwi weski koha, kui s'a aga kohtlase meelega soowid ja mitte ahnuse pärast. Sul pole siis muud tarwis teha, kuid aga ütelda:

„Weski, weski keeruta,
Minu soowi täida s'a!“

ja nimetad siis seda soowitud asja, siis on see s'u kääs. Aga hoia, et s'a mitte ahneks ei lähä, see oleks s'u õnnetus!“

Willems ei tahtnud sugugi uskuda, et see wana lagunud weski ime tiikka wõida korraks saada. Ometi wõttis t'a asja kaasa, wana ristiemä mälestuseks, jättis eidekest Jumalaga ja tõttas koju. — Siin andis kuldpeningi ema kätte, lahkus siis raske südamega nutjast ja läks, kohwi weski kaenla all, laewa peale.

Seal sündis, et hakkatusel igamees teda pilkas selle wana riista pärast ja et t'a küll mitu korda ära seletas, et see temale ühest heast eidekest antud, siiski ei mõistnud toored madrused tema südame

tundmisi, ja naersiwad ja pillasiwad peale Willemi, kes kõik wagusaste kannatas.

Nõnda naad jõudsiwad wiimaks ühe linna juure, kus laew tühjaks tehti ja jälle teise laubaga täideti. Rippar niihästi, kui ka madrused olid kasukaupa ligi wõtnud, keda nüüd seal äramüüsid ja sel kombel mõni mees hea tüki raha teenis. Üksi Willemil waesel ei olnud midagi pakuda ja ei olnud temal sel kombel ei mingit lootust, kasu saada.

„Müü oma wana kohwi weski ära ehk saad poole kopiku!“ pillas üks tema seltsilistest. — Teised naersid seepeale. Willem aga jäi mõtlema: „Kas ei võiks katsed teha? Siin linnas nõuatakse wäga kanapoegi taga, ehk on m'ul õnn, neid muretseda.“ — Väks siis warjulise paika, seadis kohwi weski oma ette, ja ütles:

„Weski, weski keeruta,
Et kümme kanapoegi saan!“

Ennäh, tuliwadgi kümme kanapojakest wälja, rusika suurused ja kenad, et pane foolata nahka. Paari tunni pärast oli Willemil wiis rubla taskus.

Ja nii kaua, kui laew seal seisatas, müüs Willem kanapoegi ja kui hakkasid teele minema, oli waene noormees rikkam, kui teised, sest tema rahasumma oli saja rubla peale tõusnud, mis ometi puhas kasu oli. — Aga kord aga, kui kufagile määle läksiwad, soovis omale Willem otse seda, mis est kõige parem lootis raha saawat ja oli aega mööda tubliks kaupmeheks hakkanud. Keegi ärgu mõtelgu aga, et t'a seda ahnuse pärast tegi; ei, t'a süda oli ikka nii puhas, kui ennegi, waid t'a soovis omale 1000 rubla korjata, et siis ema juures kodu elades wõis tööl käia ja nõnda temale kätlikuks tugiks olla.

Aega mööda hakkas see teistel imelik näitama, et Willem, kel' l nende teades mitte koppikut hinge taga ep olnud, nii suurel määdul kauples. Rippar isiaranis hakkas kõiki sugu mõtteid mõtlema oma madrusi kohta, katsus salaja tema üle waltata ja nägi siis kaa kord, kuidas Willem enesele wana kohwi weski abiga siidi paela saatis. Nüüd oli kirel aru kääs. T'a pani tähtsaks, mis teha

tuli, et soovitud asja kätte saaks ja tuli siis ära, kui weski parajaste käimas oli. Oleks t'a õnnetu ometi nii kaua ootnud, kuni nägi, kuidas weski seisma pandi, aga nõnda pidi tema nüüd oma kurja nõuu ohwriks jääma. Sest tema oli nõuiks wõtnud, weski madruse kääst ärawarastada. Katsus siis kaa nõnda seada, et kord, ku Willem jälle parajaste määal oli, laewaga äre sõitis ja madrus maha pidi jääma, kelle kohwi weski laewa peal oli. — Niipea, kui laew kõrge mere peal oli, tahtis kippar oma õnne katsuda. Et linnas, kuhu poole naad purjetasid, sool heas hindas oli, siis tahtis enesele hea hulk soola toimetada. Läks siis oma kajuuti, pani uste lukku ja ütles:

„Weski, weski keeruta,
Et õige palju soola saan!“

Oh seda rõemu! Kõige paremat seltsi soola hakkas sirinal laua peale jooksuma. Peagi oli see täis ja nüüd walas põrmandale, mis isamaa eest koe. Juba kajuut täis ja soola järg laewa lael! Smetledes waatshwad madrused pealt ja ei mõist-

nud, mis see pidi tähändama. Soola tuli ikka alati juure ühel kombel, mis mitte õige ei olnud.

„Labidad kätte ja soola laewa lae alla!“ hüüdis kippar rõemu pärast kiirgawa silmadega. — Peagi oli laewa alune kuni luugini täis. Mis nüüd? Soola tõusis ikka enam ja enam juure ja liigkoorm ähwardas laewa hukka saata. Kippar ei teadnud sugugi, mil kombel weski seisku panna. Oli sõna teda käima pannud, siis pidi muidugi kaa sõna teda seistatama. Aga see sõna! — mis sõna see oli? Õige ei saanud kaa enam, et oleks katsunud, kääga kinni hoida, sest suur soola mägi oli ümberringi korjanud. Ja nüüd nähti ehmatusega, et seda enam soola korjas, seda ruttem teda juure tuli. Juba oli laew ääreni täis, juba hakkas hunnik tõusma ja mehed teku mis tahtku, soola mägi hakkab neid kinni matma! Naad katsuwad küll labidaga ja kätte — jalgega soola hunkuid oma ümber laiale ajada, teda tõuseb nii ruttu, et wiimaks hoopis kaenlani sees siplewad. Ei senna juure wõi keegi parata, et soola

mägi hoopis teise ääre peale korjab, nõnda, et see peagi palju enam wee pinnast kõrgem ei ole, kui waevalt tolli maad. Maad ei pane seda suures hinge hädas tähälegi, kuni korraga — — —

Mis see oli? Karjutamine oli kuulda, weel kord mõni pulisemine weepinnal, laew kadund, kõige koormaga ja inimestega mere põhja wauunud, kus weiski weel tänase päewani ühte puhka edasi jahwatab.

* * *

„Aga, eite, kuhu Willem jäi?“ küsis Jüts tasakeste. — „Willem peasis seeläbi surmast, et teda peteti. T'a sõitis mööda maad koju poole, kuhu t'a nädala pärast jõudis ja hakkas auusa ametiga oma pead toitma. Muidugi elas t'a ema mureta elu tema juures. Ei olnud küll Willemil 1000 rubla, kui t'a koju jõudis, waid 700, aga temal oli rahuline meel ja lootus see kõigekõrgema abi peale ja See awitas!“ —

Uhkematest keeldest.

Döldasse, et Prantsuse keel olla esimene maa ilma peal. See ep ole aga mitte õige, sest Prantsuse keelt räägivad üksnes umbes 45 milljoni inimest, nimelt: Prantsuse maal, Belgia maal, homikupoolses Kaanadas (Amerika maal), Rajanis ja weel mõnes teises paigas. Inglis keelt sellewastu räägivad 90 mill., nimelt: Suures Britannias, Põhja-Ameerika maal, Vermuuda saarte peal, Jamaikas, Georgetownis (ütle: Dshorshtaunis), Austraalia maal, Tasmaania saare peal, Uue mere maal (saarel,) Ida-Indias. Slaawi keelt räägivad 85 mill. inimest, sellest üksi Wene maal 56 mill., Türgi maal 7, Austria maal 16, Preisi maal 2½ mill., Lausitsis (Sakseni maal) 52,000 inimesed. Umbes 75 mill. inimest räägivad Saksa keelt, nimelt: Saksa maal, Helweetsias, Austria, Ungria, Wene maal, Põhja-Ameerika maal, Baldiivias, La Plaata riikides ja Austraalia maal. Spaania keelt saab 55 millj. inimestest räägitud, ning

nimelt: Spaania maal, Mehhiko maal, Kuuba saare peal, Manillas, Ameerika keel ja lõuna priiirikides j. n. e. — Sellest on näha, et Prantsluse keelt $\frac{1}{2}$ nii palju räägitakse kui Inglis keelt ja $\frac{3}{4}$ nii palju kui Bene ja $\frac{3}{5}$ nii palju, kui Saksa keelt. — Kaa aabitse suurus on igas keeles mõndasugune; nõnda on: Saksa ja Inglise keeles 26 tähta, Prantsuse keeles 25, Itaalia k. 20, Spaania k. 27, Slaawi k. 42, Bene k. 36, Ladina k. 22, Kreeka k. 24, Hebreu k. 22, Araabia k. 28, Persia k. 31, Türgi k. 28, Wana India k. (Sanskrit) 44 ja Hiina k. on 214 tähte.

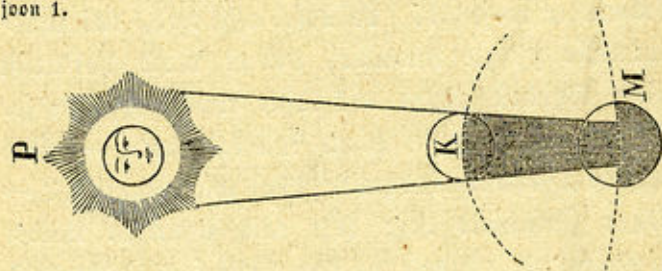
Päewa ja kuu warjutamistest.

Kalendri esimese lehe teise külje peal seisab igal aastal: „Päewa ja kuu warjutamised.“ Noh, olgu peale, see peab nõnda olema. Et aga ehk mõni kalendri-lugeja mitte viete ei tea, mis see tähendab ning kuidas seda mõista, siis tahan siin lühidelt selle üle rääkida ja seletust anda.

Wanal ajal, kui inimeste teadused veel nii ep olnud edenud, kui nüüd, paniwad päewa ja kuu warjutamised rahwast suure ehmatusesse ning täis hirmu, seepärast, et naad seda Jumala wiha märgiks näginwad ja böldi, naad olla kõikisuguste õnnetuste eesjuhid. Nüüdsel ajal aga, kus warjutamise põhju tuntakse, nii et wõib hakkatust ning lõpetust aasta ehk kahte etteütelda, on see äbausklik kartus ja hirm kaa kadunud. — Mil kombel aga sünniwad päike ja kuu warjutamised? — Naad sünniwad nii: kuu käib maakera ümber ja maakera rändab päikese ümber. Juhtuwad nüüd need kolm keha ühte joone, siis peab, et kuu ega maakera mitte läbiwaadetawad kehad ei ole, üks maailma keha oma taha pikka warju wiskama, kui päike tema peale paistab. Kui nüüd maakera kuu warju juhtub, siis saab see sama jagu maast, kuhu kuu-wari langeb, ärawarjutud ja kuu warjutab meil sel kombel üht suuremat ehk wäiksemat jagu päikesest ära; meil on siis: päewa warjutamine. Kui aga kuu maakera warju sisse juhtub, siis saab kuu

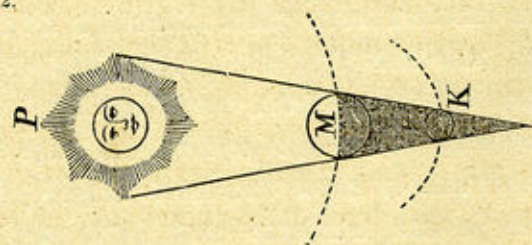
täieliste warjutud ehk aga ükski üks jagu; meil on siis: kuu warjutamine. Et seda lugejatele paremine mõistlikuks teha, annan siin kahte joonetust, kus P = päikest, K = kuud ja

joon 1.

Päewa warjutamine.

joon 2.

Kuu warjutamine.

M = maakera tähendab. — Päewa warjutamine võib aga ükski siis olla, kui meil noor=kuu

on, et siis kuu maakera ja päikese keskel seisab (nagu joon 1); kuu warjutamine sünnib aga ükski siis, kui meil täis=kuu on, mil ajal maakera kuu ja päike wahel on. See põhi, miks pärast mitte igal noorel ehk täiel kuu'l warjutamisi ei sünni, on see, et küll kuu noore kuu'e ajal maa ja päike wahel seisab, tema siiski natuke ülemal ehk alamal poolel sellest õigest joonest, mis päewa ja maa wahel mõeldakse olewat, seista tuleb; niisamma võib ka täie kuu'e ajal maakera küll päike ja kuu wahel, wimane aga maa warju ülemal ehk alamal poolel seista. — Kui kuu ehk päike terve seib warjutud on, siis nimetakse warjutamist täieliseks; kui aga üks jagu warjutud on, siis nimetakse teda jauldaseks. Päikese juures võib weel üht kolmat warjutust näha, mida ringkombeliseks hüütakse. — Meil oleks weel mõnda warjutamistest rääkida, aga et kardame liig pikaks teha, tahame aga ükski üht tähelepanemist juure lisada; ehk saame teist korda edasi rääkima.

Tähelepanemine. Seda musta, mis meie kuu

warjutamise ajal kuu peal näame, on maakera wari; aga seda, mis m'e päewa warjutamise ajal päike peal näame on kuu isi (kuu wari langeb maa peale; seepärast oleks õigem, päewa warjutamist maa warjutamiseks hüüta; aga olgu t'a nii, meie ei taha selle juures mitte riidu hakkata). Riipalsju seks korra! Wõtke heaks! —

K i i t l e j a.

Üks jääger kõneles kord järgmist imelikku juttu: „Ühel päewal, kui m'a metsas kõndimas olin, nägin rebast mööda jookswat. Mina kohe püssi pale külge, sihisin ning puff! — rebane oligi maas. Laksin ligi ja oh imet! wa'a reinu waderi kõrwas oli weel furnut hirw. Tõstan hirwe ülesse ja misseh?! — tema all furnud jänes Kergejalg. — See kolmekordne piit sündis sel kombel: Kuul oli rebase kehast läbitunginud, hirwe, kes sihikangusel, surelikult trehwanud ja see kukus jäneke peale, kes rahuliste omas soojas

pesas magamas oli. Kõemu pärast niisuguse õnnistatud jahisaagi üle, lõõn m'a oma käd peale peale koku ja lõõn sel kombel üht metskufle maha, kes sel filmapilgul m'u üle mööda lendas.“

Õpeliikud tükid.

1) Wanaorku wärskeiks teha. Wala neile keewa wet peale ning lasse neid 24 tundi selle wee sees seista; seepeale pane neid ühe segaduse sisse, mis $\frac{15}{16}$ weest ja $\frac{1}{16}$ soola=hapnikust tehtud on. Wõttad nüüd koka tunni pärast wälja, pesed neid selge külma weega hästi puhtaks, siis nääwad just kui uued wälja.

2) Sureid sibulaid kaswatada. Pane wanu sibulaid ahju peale kuivama ning lasse neid talwe läbi seal seista. Pistetakse neid kewadel maa sisse, siis naad ei aea mitte warre, saawad aga isiaralikult suureks.

3) Kellel kassi majas ei ole ja hiired ju wõimust tahawad wõtta, see pangu ühiksaime

(verbascum Thapsus) lilli juurtega senna paika kus kõige enam hiiresi elustamas on ning nende hais kihutab kõik hiired minema.

4) Rohi mesilaste piste vastu. Kui pea kui mesilane (ehk õnilane) pistnud, püüa sedamaid kihwtise astla väljatõmmata ning siis värsket wett ehk niisket mulda, rõõska koort ehk poomõli peale panna.

5) Kui tahad tigusi ehk nälkjasi aedadest ja wiljapõldudest eemal hoida, siis pane senna kohta, kus need elajad kõige enam leida on, natuke keedu soola. Sool surmatab tigusi.

6) Et hasuppi võib kaua ülespidada, ilma et t'a hapuks läheb, kui teda klaasi puudeliidesse pannakse ja selle ette poomwilla prunti ette toppitakse!

Nalja ja nalja natukest.

Baron (teenre wastu): „Juhan, sina tood mulle ju paari saapaid, mis mitte kofku ei pääsi; ühel on pikk säär ja teisel lühike!“

Teener: „Ma olen ennast kaa juba selle üle imeks pannud ja ei saa aru, kust see tuleb; mis aga kõige imelikum on, on see, et saapa kappis weel üks just niisugune paar saapi on, kel'l teisel pikk ja teisel lühike säär!“

Juut: „Noh, auulik graaf, mis uudist kuulda?“

Graaf: „Täna saab Jerusalemas üks siga ja juut ärapõletatud.“

Juut: „So—o? See on siis hea, et meie seal ei ole.“

Jäger küsis karja poisilt: „Kas nägid jänest mööda jookawat?“

Karja pois: „Jah, nägin.“

Jäger: „Kas ammu aega tagasi?“

Karja pois: „Ma arwan, saab Mikkli päewal 3 aastat olewat!“

Koolmeister: „Miks päraast nimetaks juta kaa Hebrealaasteks?“

Pois: „Seepärast, et nemad hästi Hebreas keelt mõistavad.“

Ühes feltstonnas korjati waeste heaks raha. Noor mees, kes korjaja oli ning taldrekuga ringi käis, tuli kaa peale teiste ühe ihnu rikka juure. „M'a ei wõi kedagi anda, mul pole isi kedagi!“ ütles ihnu.

„Noh,“ wastas noormees, „siis wõtke aga siit taldreku pealt; sest see korjatus on ju waeste tarwiks!“

Soldat, kes sõa ajal wahi peal seisjis, hüüdis oma ohwitserile: „Gerra leitnant, ma olen kahte waenlast wangi wõtnud!“

Leitnant: „Too neid seia!“

Soldat: „M'a ei wõi mitte, naad hoiawad mind kinni!“

Teekäija: „Mis maksab portsjon praadi?“

Drahteri teener: „35 kop.“

Teekäija: „Ja soust?“

Drahteri t.: „Saab rahata juure antud.“

Teek.: „Ja leib?“

Drahteri t.: „Saab kaa muidu kauba peale!“

Teek.: „Soo! siis andke mulle sousti ja leiba, siis mul pole kedagit maksta!“

Koolmeister: „Kuule weike Jüts, kas s'a wõid ütelda, mitu jalgu hobusel on?“

Jüts: „Kuus!“

Koolm.: „Kuda nii? see ei pole mitte õige!“

Jüts: „Kui tema peal ratsa sõidetakse, siis on tal ju kuus.“

„Täna on esmaspäew, ja see on pühapäewa wend,“ ütles kingisep Tõns, kui t'a oma sõbra-dega kõrtsi purjetama läks.

Pois hojus jõe sees ja pidi ärauppuma. Seal nägi t'a ühte teekäijat, kes mööda läks, ja hüüdis temale: „Aita mind!“ Teekäija aga hakkas pois mõnima ja temaga tapluma, et t'a nii ettewaatmata oli olnud; pois aga hüüdis: „Hea küll, hea küll! aita mind enne; pärast wõid s'a minuga tapelda, nii palju kui tahtes!“

Mis on tänu?

Tänu on, kui Mats mulle saia annab, ja m'a temale sellewastu kõrwa lopsu annan!

„Peab ettevaatlik olema,“ ütles joobnud mees, kui t'a pimeduses oma nina vastu ust veriseks lõi.

„Viina, m'a olen sind siamaani väga armastanud ja kalliks hoidnud,“ ütles mees oma abikaasale, „et s'a aga nii palju raha oma ehtede tarwiks wäljaannad, oled s'a mull weel kallim.“ — Sest mis palju raha maksab, see on kaa kallis!

2	2	2	2	2
3	3	3	3	3
4	4	4	4	4
7	7	7	7	7
9	9	9	9	9

Pane need numbrid nende 25 põldude peale nii kombel ülesse, et ülewalt alla, pahemalt poolt parewa poole ning ristipõigiti lugedes iga pidi „25“ wälja tuleb.

